

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Työvoiman tarve Lapissa 2020-luvulla

Eläkepoistuma ammatin mukaan 2024-2029

Juha Pusila
Turun tutkimus- ja ennakointipalvelu
2023

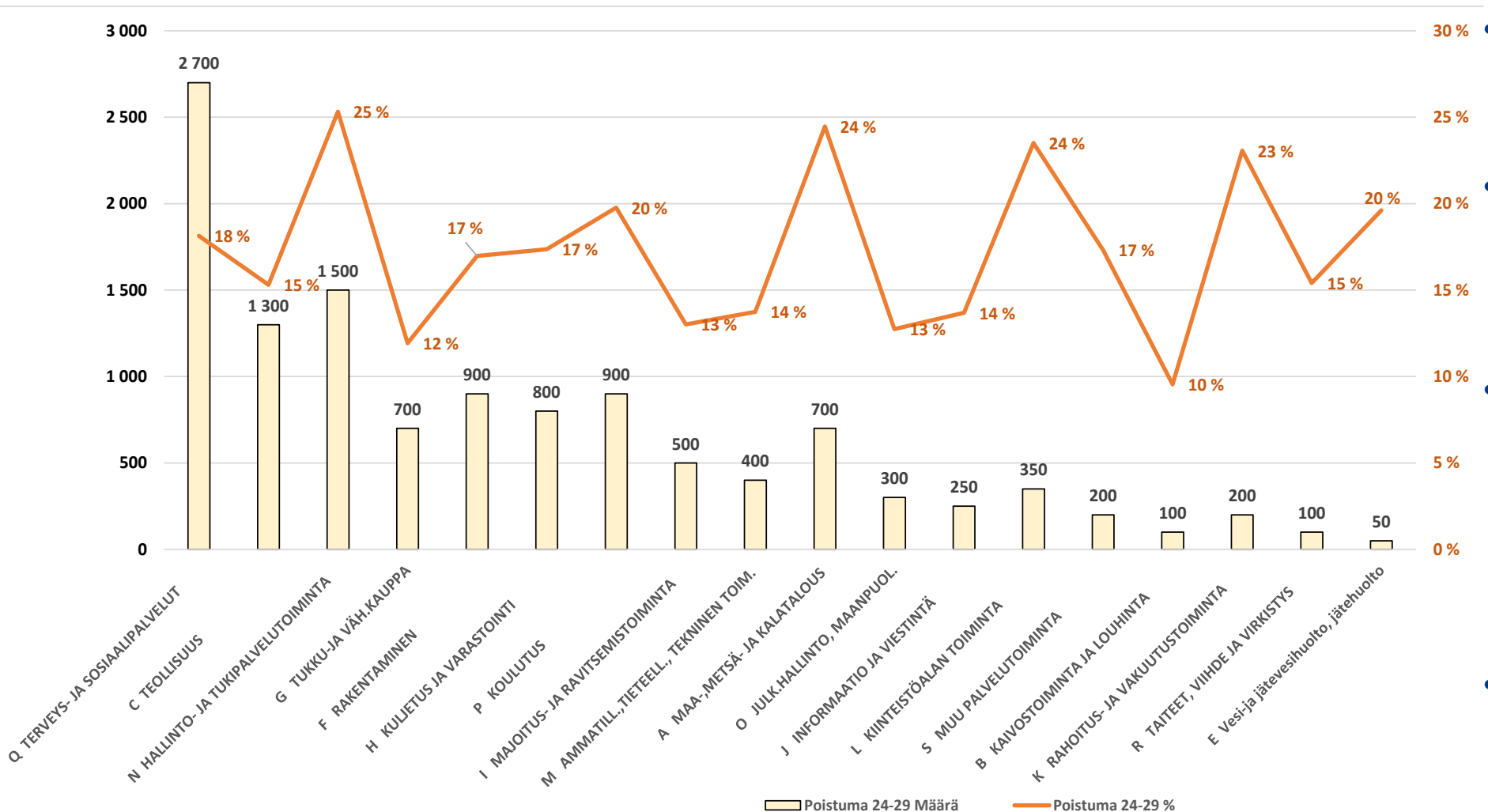
Selvityksen taustaa

1/2

- Lapin ELY-keskus tilasi Työvoiman tarve 2020-luvulla Lapissa – selvityksen maaliskuussa 2023
- Tavoitteena on tuottaa selkeä kuva työvoiman tarpeen ennakoidusta kehityksestä Lapin alueella
- Selvityksen tulokset toimivat yhteisenä pohjana alueella keskusteluille, joita käydään aihepiiriin liittyvistä asioista
- Selvitys perustuu tilastotiedolle (Tilastokeskus) ja lappilaisten asiantuntijoiden haastatteluille
- Selvityksen laati työmarkkina-analyytikko Juha Pusila / Turun tutkimus- ja ennakointipalvelu

- Työvoiman tarvetta tarkastellaan kahden osatekijän summana. Yhtäältä tarvetta luo eläkkeelle poistuma työelämästä, toisaalta talouden rakennemuutos näkyy työpaikkojen määrän muutoksessa eri aloilla.
- Selvitystyö toteutettiin kahdessa osassa: (1) tehtiin tilastoista poistumalaskelmat sekä toimialan että ammatin mukaan;(2) laadittiin toimialoittainen ennuste työpaikkojen määrän kehityksestä vuosina 2021-29
- Tässä esityksessä tarkastellaan vain poistumaa eri ammattiteissa
  - Ammattitiedot on ryhmitelty toimialoiksi, niin että tietty ammatti kuuluu yhteen alaan
- Poistuma saadaan arvioitua olemassa olevan tilastotiedon pohjalta
  - Tässä esityksessä tulokset perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston tietoihin

Eläkepoistuman määrä ja osuus työpaikoista alan mukaan Lapissa 2024-2029

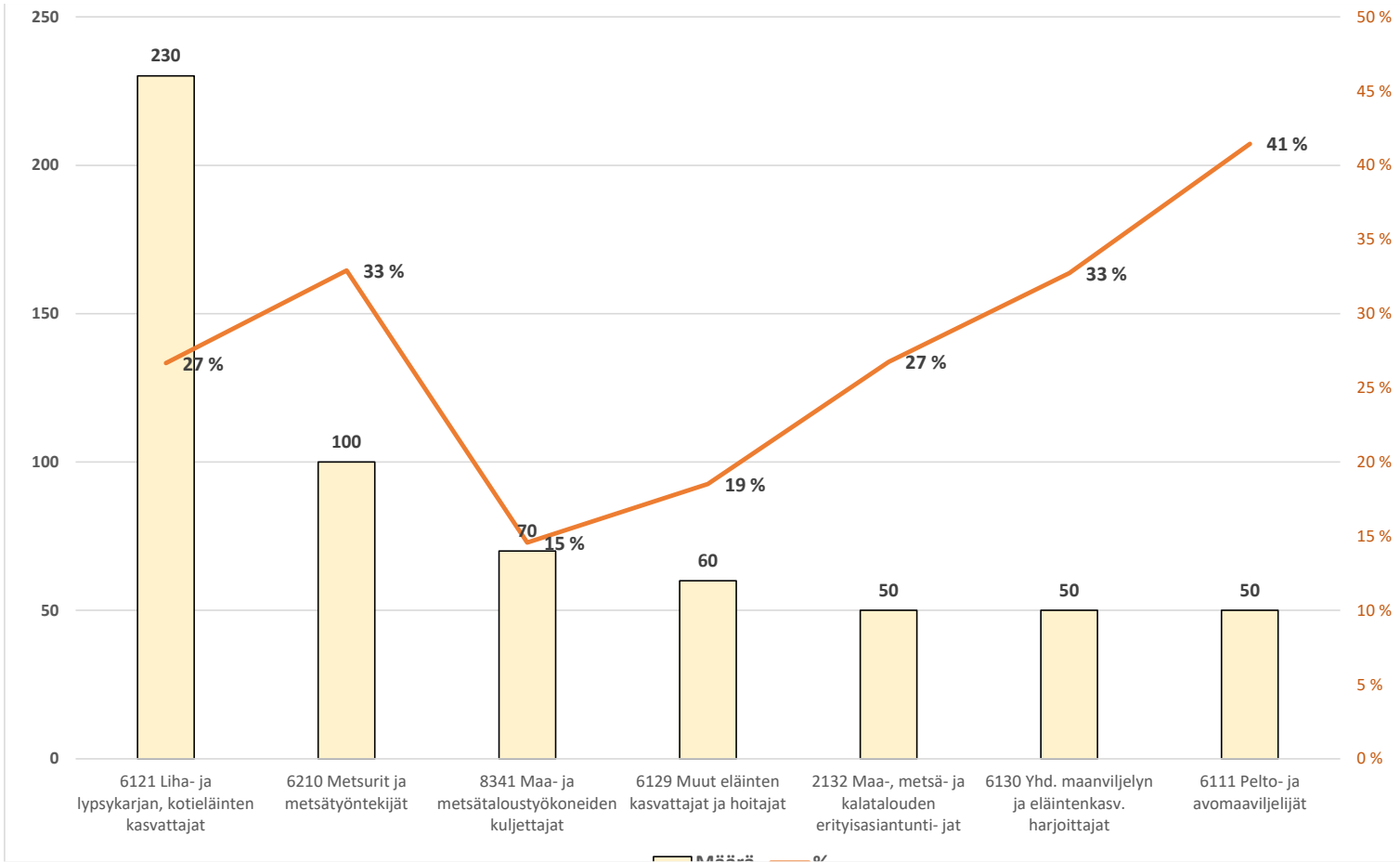
- Kaikkiaan poistuma koskee 12 400 työpaikkaa eli 17% Lapin työpaikoista

- Määrältään suurinta poistuma on SOTE-, teollisuus- sekä hallinto ja tukipalvelualoilla

- Poistuma on osuudeltaan alan työpaikoista yleisintä (25%) Maa- ja metsätaloudessa, rahoitus- ja vakuutus toiminnassa sekä hallinto- ja tukipalveluissa

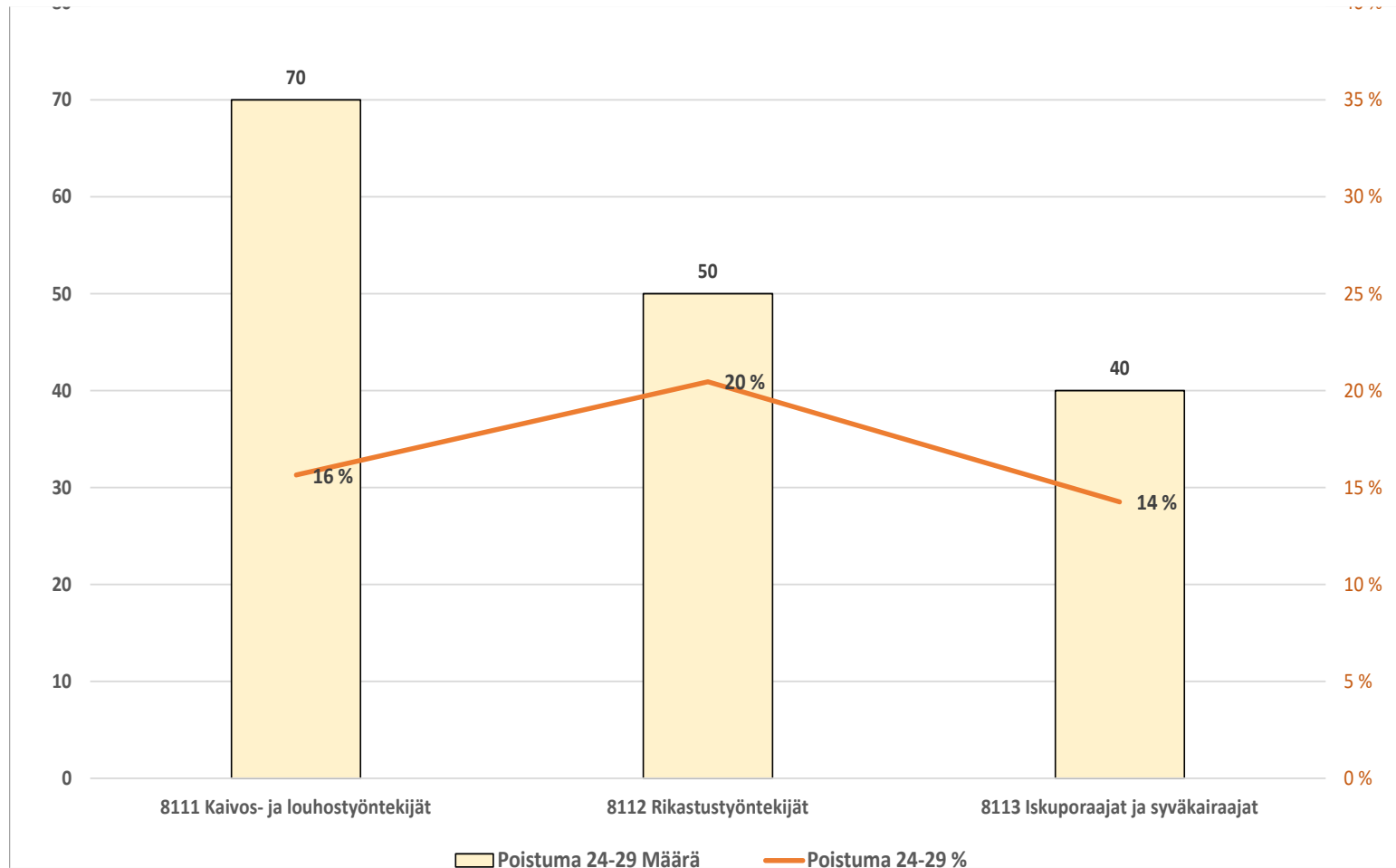
- Poistuma on määrältään pientä taide ja viihde-, kaivostoiminnan sekä vesi- ja jätehuollon aloilla

Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Maa- ja metsätalouden ammattiteissa

- Suurimpien poistumamäärien ammattiryhmiä ovat
  - Liha- ja lypsykarjan kasvattajat (230)
  - Metsätyöntekijät (100)
  - Maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajat (70)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on vähintään neljänneksen luokkaa
  - Pelto- ja avomaanviljelijät, 40%
  - Yhdistetyn maanviljelyn ja eläinkasvatuksen harjoittajat, 33%
  - Maa- ja metsätalouden erityisasiantuntijat 27%

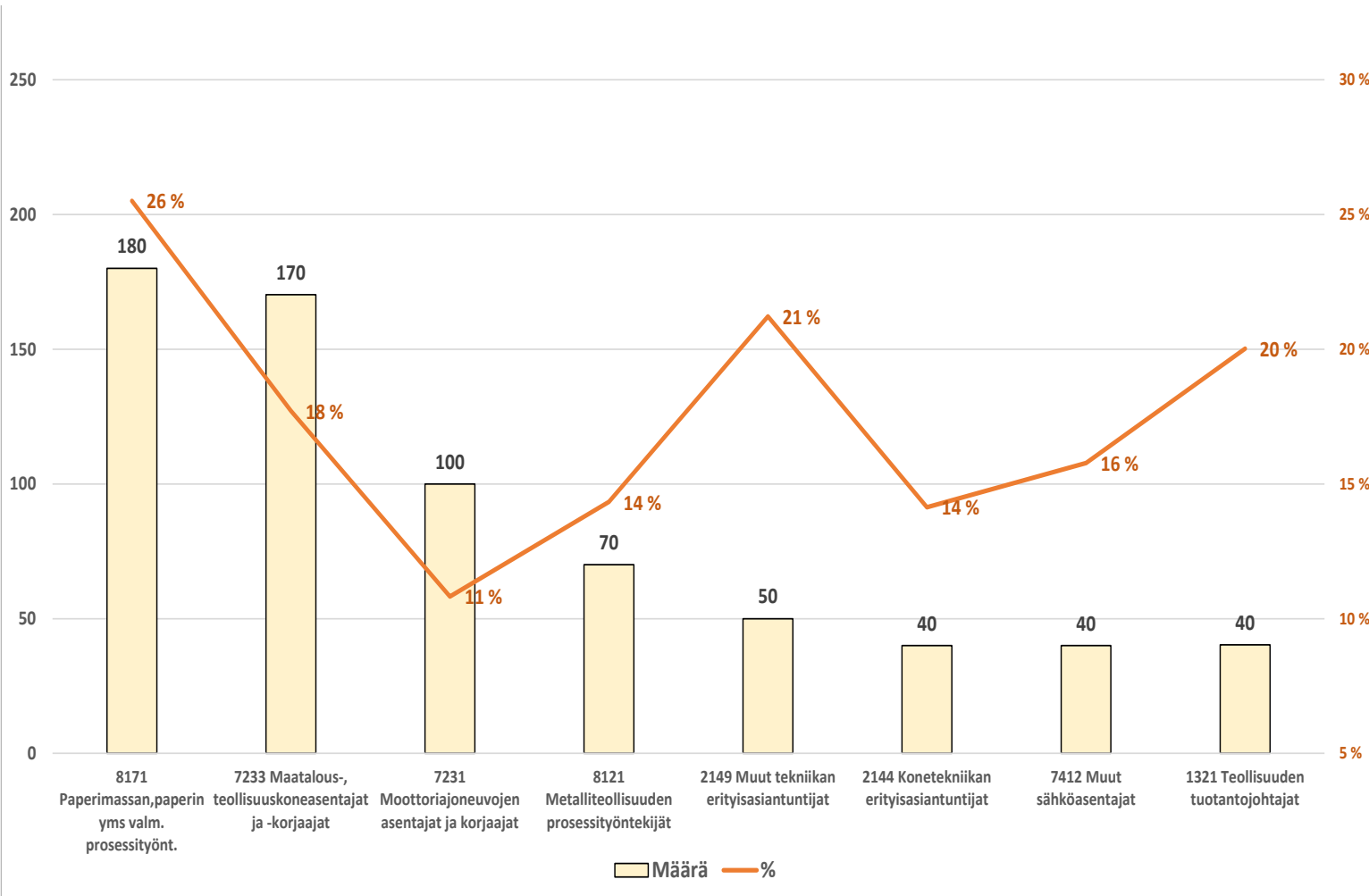
Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Kaivostoiminnan ja louhinnan ammattiteissa

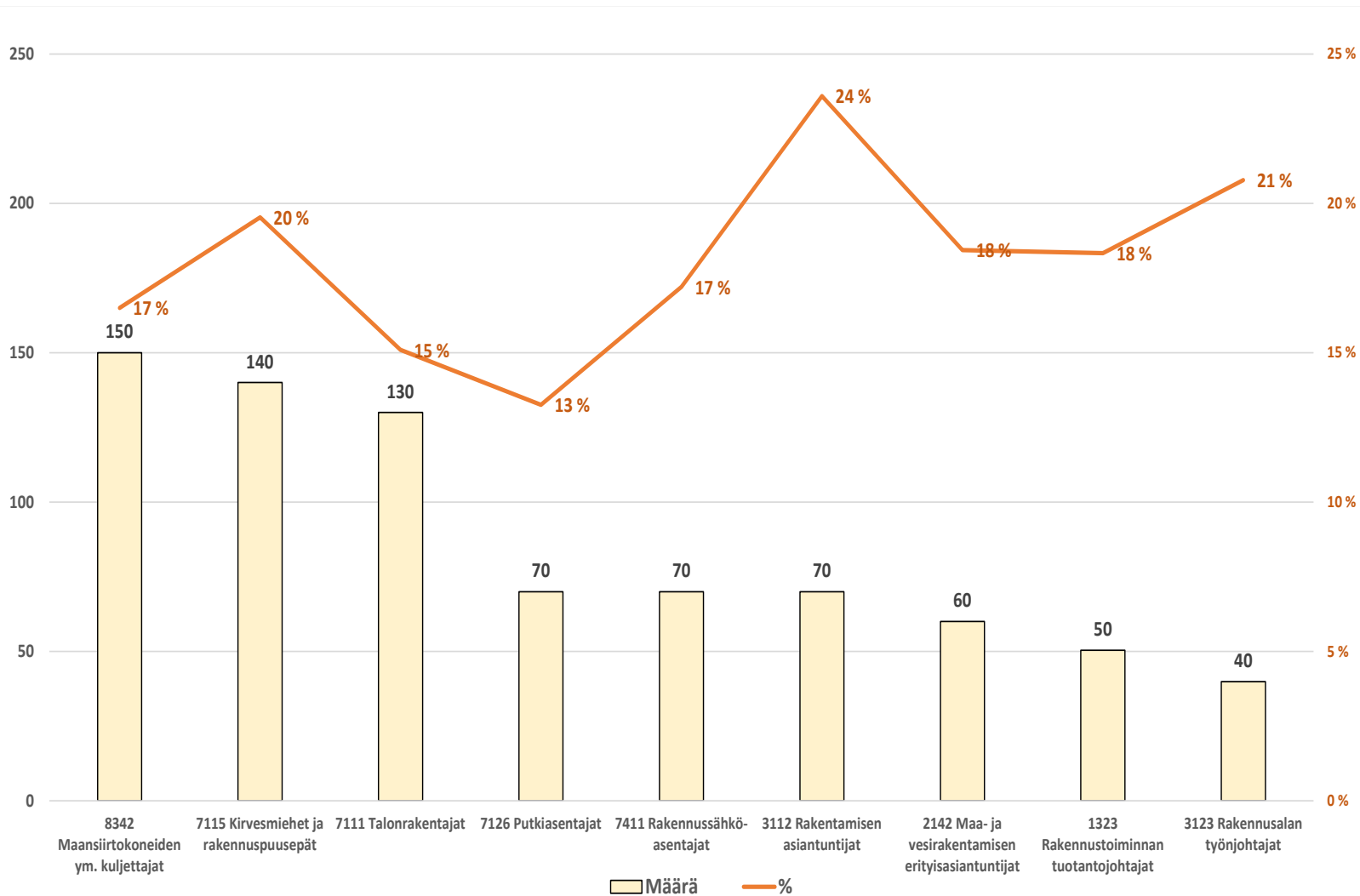
- Suurimpien poistumamäärien ammattiteja ovat
  - Kaivos- ja louhostyöntekijät (70)
  - Rikastustyöntekijät (50)
  - Iskuporaajat ja syväkairaat (40)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on verrattain pientä, koska kyseessä on Lapissa uudehko kasvuala. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Kaivos- ja louhostyöntekijät (16%)
  - Rikastustyöntekijät (20%)
  - Iskuporaajat ja syväkairaat (14%)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Teollisuuden ammattiteissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Paperimassan, paperin yms valmistuksen prosessityöntekijät (180)
  - Maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat (170)
  - Metalliteollisuuden prosessityöntekijät (100)
  - Tekniikan erityisasiantuntijat (50+40)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on vaihtelee(10-35%), koska kyseessä on Lapissa perinteinen ala. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Paperimassan, paperin yms valmistuksen prosessityöntekijät (26 %)
  - Maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja –korjaajat (18 %)
  - Metalliteollisuuden prosessityöntekijät (11%)
  - Tekniikan erityisasiantuntijat (15 %)
  - Teollisuuden tuotantojohtajat (20 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Rakennusalan ammateissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat

- Maansiirtokoneiden ym kuljettajat (150)
- Kirvesmiehet & rakennuspuusepät (140)
- Talonrakentajat (130)
- Putki- + sähköasentajat (70+70)
- Rakentamisen asiantuntijat (70)
- Maa- ja vesirakent. erityisasiantuntijat (60)

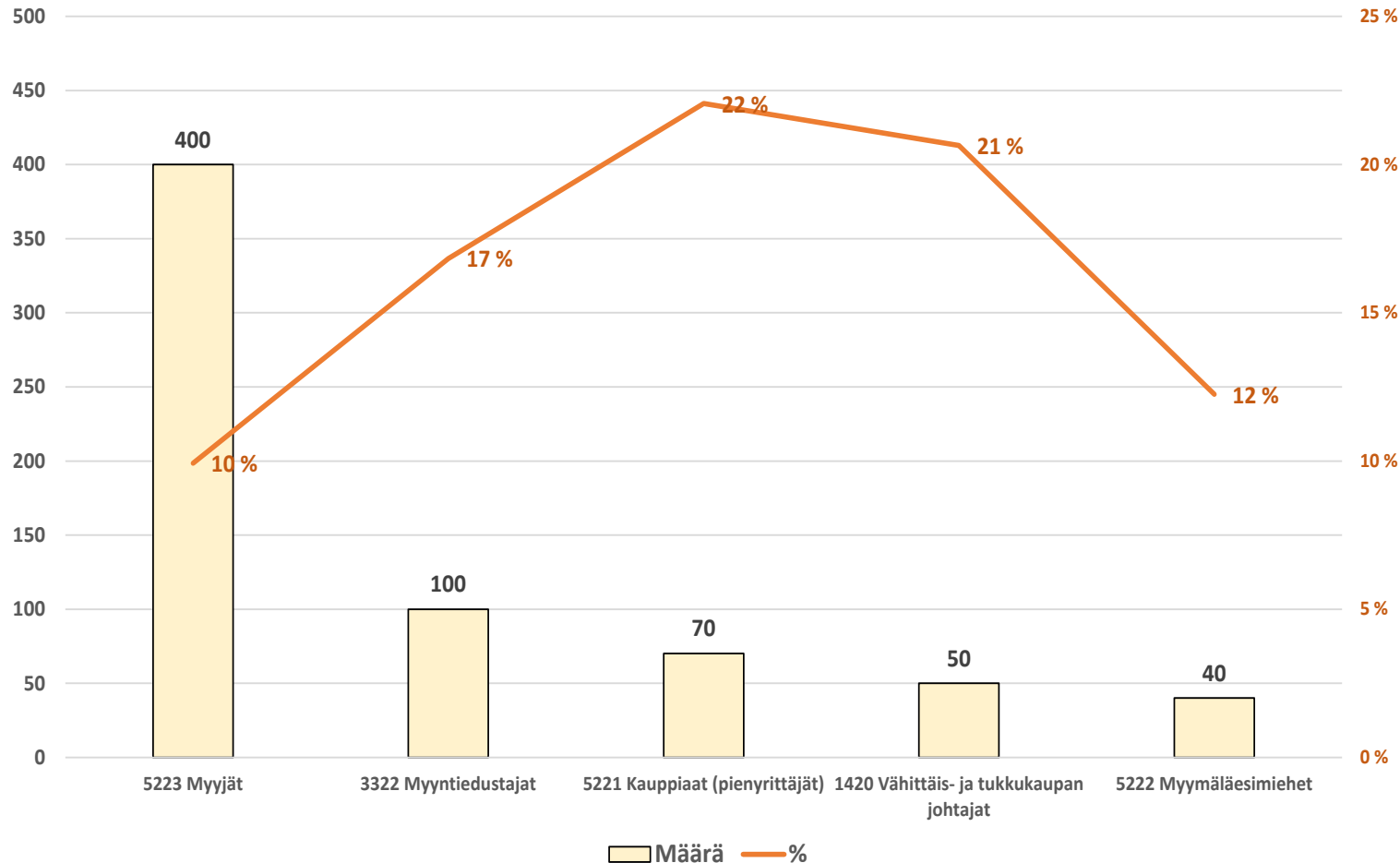
- Poistuman osuus alan eri ammateissa vaihtelee (13-25%), koska kyseessä on Lapissa perinteinen ala. Osuudet ammateittain ovat

- Maansiirtokoneiden ym kuljettajat (17 %)
- Kirvesmiehet & rakennuspuusepät (20%)
- Rakentamisen asiantuntijat (24%)
- Rakennusalan työnjohtajat (21%)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

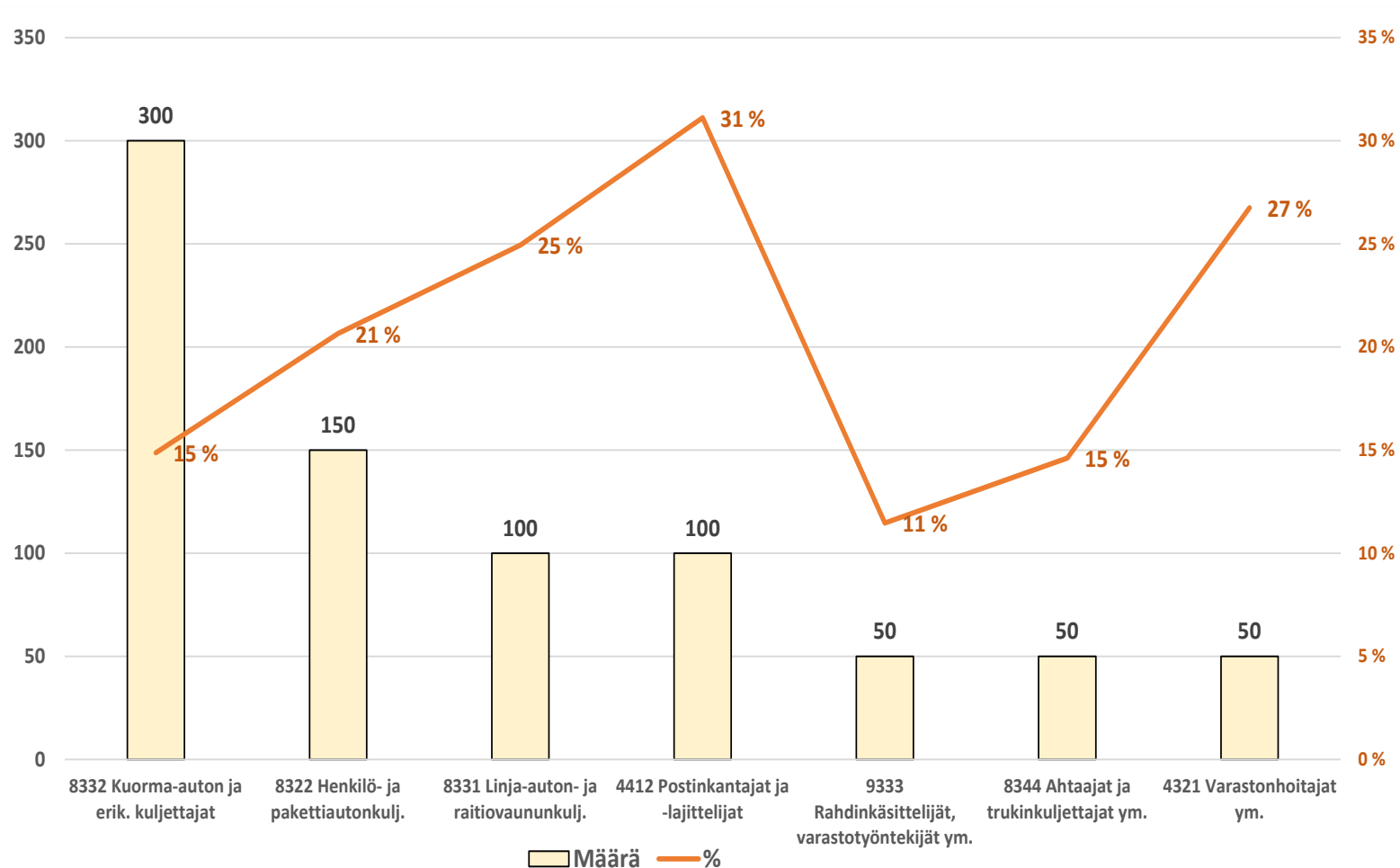
Kaupan alan ammateissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Myyjät (400)
  - Myyntiedustajat (100)
  - Kauppiaat (70)
  - Kaupan johtajat + myymäläesimiehet (50+40)
- Poistuman osuus alan eri ammateissa vaihtelee (10-22%) vähän, vaikka kyseessä on Lapissa perinteinen ala. Osuudet ammateittain ovat
  - Myyjät (10 %)
  - Myyntiedustajat (17 %)
  - Kauppiaat (22 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

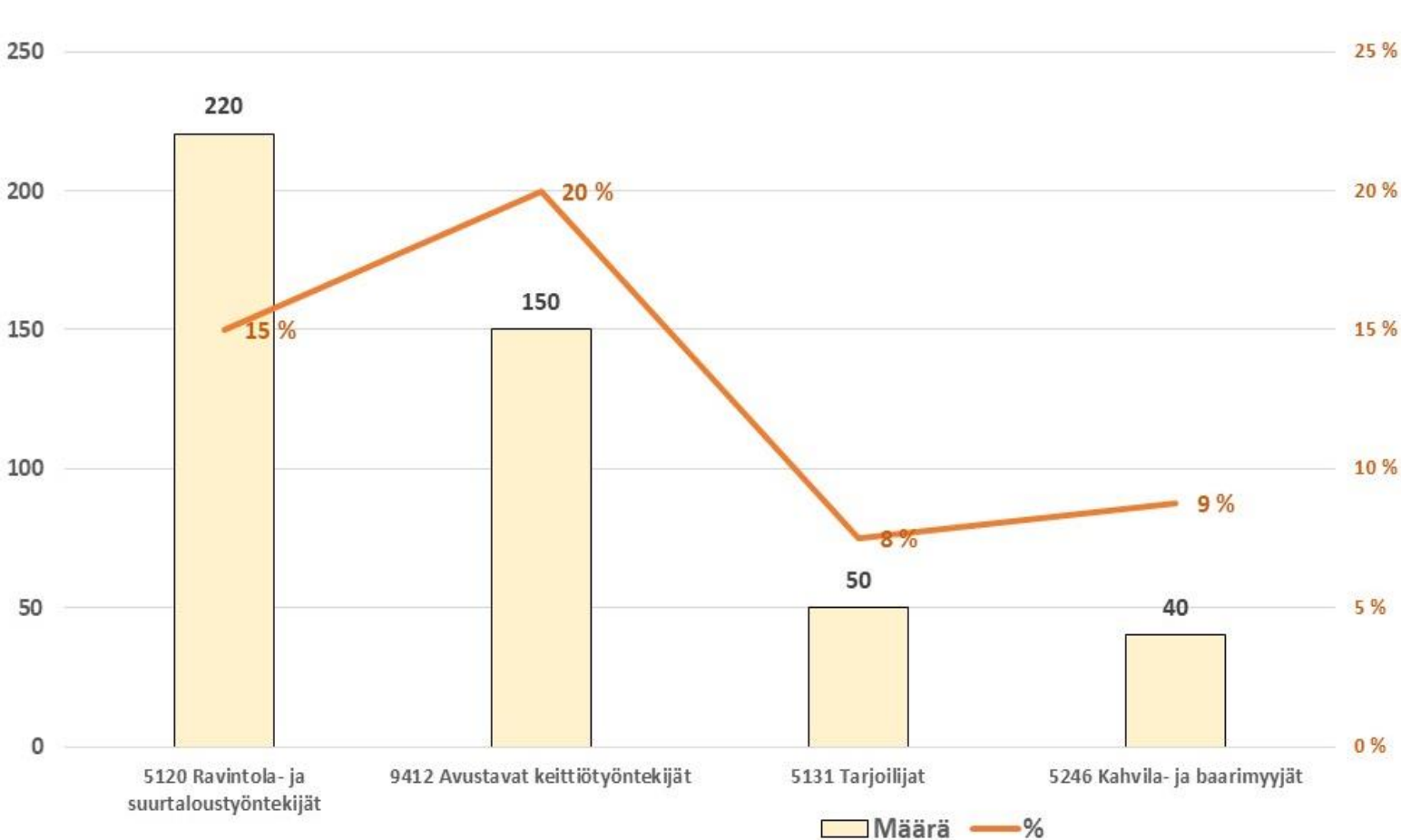
Logistiikka alan ammateissa

Työvoiman tarve Lapissa 2020-luvulla –selvitys: Juha Pusila, Turun tutkimus- ja ennakointipalvelu

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Kuorma-auton & erikoisajoneuvojen kuljettajat (300)
  - Henkilö- ja pakettiauton kuljettajat (150)
  - Linja-auton kuljettajat (100)
  - Postinkantajat & -lajittelijat (100)
  - Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät (50)
  - Varastonhoitajat (50)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on vaihtelee (10-31%), sillä kyseessä on Lapissa perinteinen ala. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Postinkantajat yms (31 %)
  - Varastonhoitajat (27 %)
  - Linja-autonkuljettajat (25 %)
  - Henkilö- ja pakettiauton kuljettajat (21 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29 MaRa-alan ammateissa

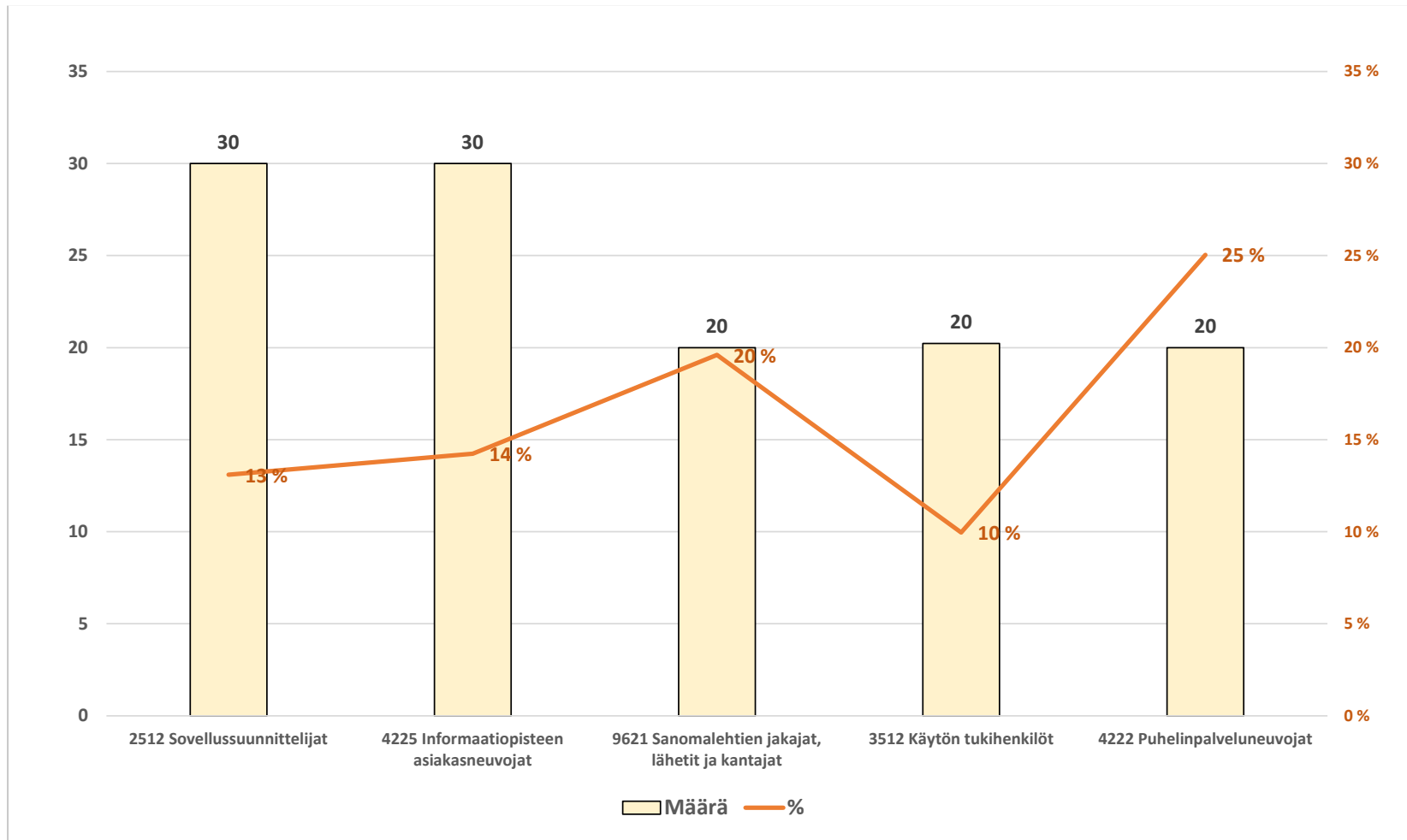
Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat

- Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät (220)
- Avustavat keittiötyöntekijät (150)
- Tarjoilijat (50)
- Kahvila- ja baarimyyjät (50)

Poistuman osuus alan eri ammateissa on verrattain pieni (8-20%), missä ilmenee alan ikärakenne. Osuudet ammateittain ovat

- Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät (15 %)
- Avustavat keittiötyöntekijät (20 %)
- Tarjoilijat (8 %)

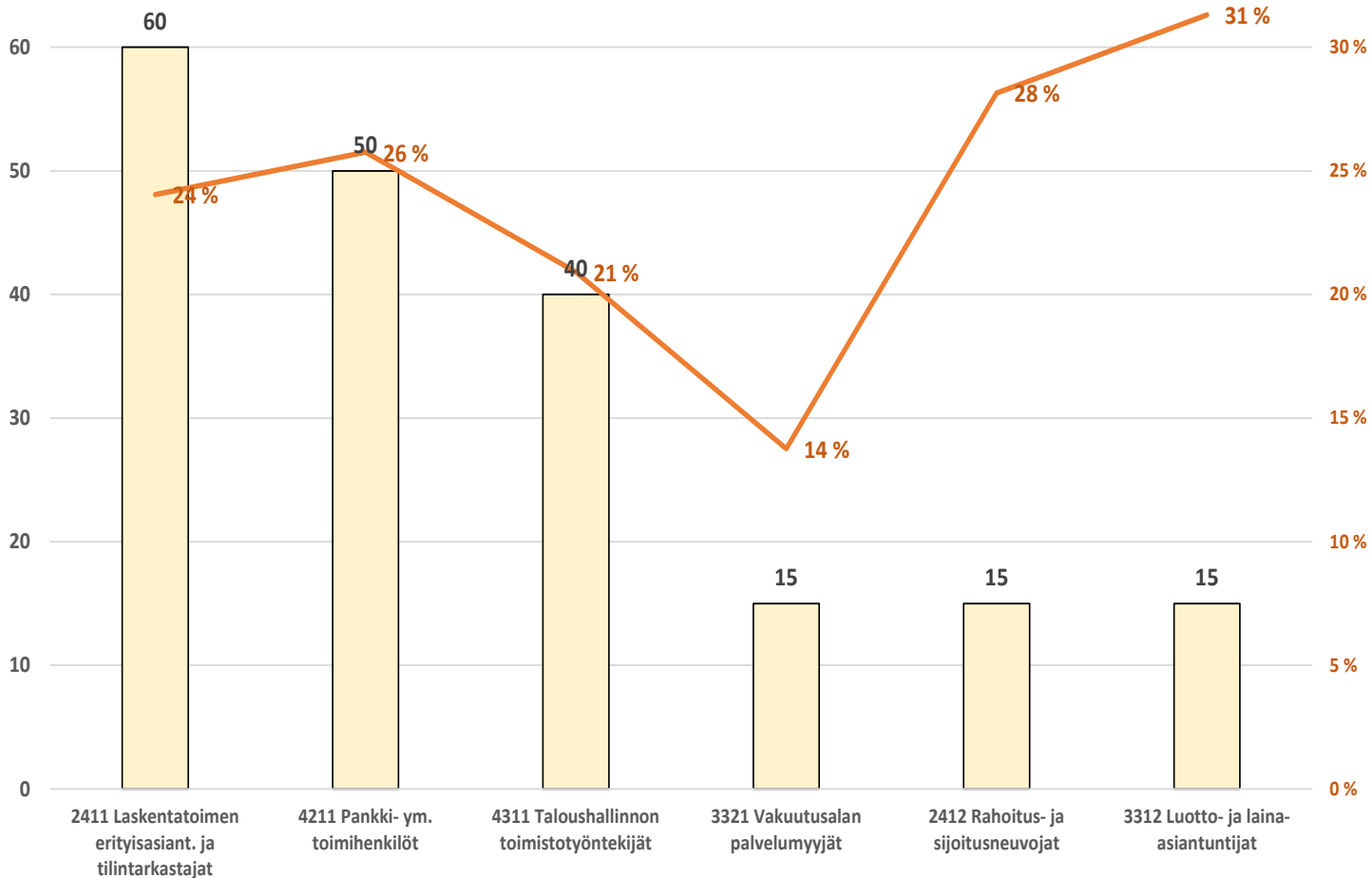
Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Viestintäalan ammateissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Sovellussuunnittelijat (30)
  - Informaatiopisteen asiakasneuvojat (30)
  - Sanomalehtienjakajat, lähetit (20)
- Poistuman osuus alan eri ammateissa on verrattain pieni (8-20%), missä ilmenee alan ”nuoruudesta” johtuja ikärakenne. Osuudet ammateittain ovat
  - Sovellussuunnittelijat (13%)
  - Infopisteen asiakasneuvojat (14 %)
  - Sanomalehtienjakajat, lähetit (20 %)

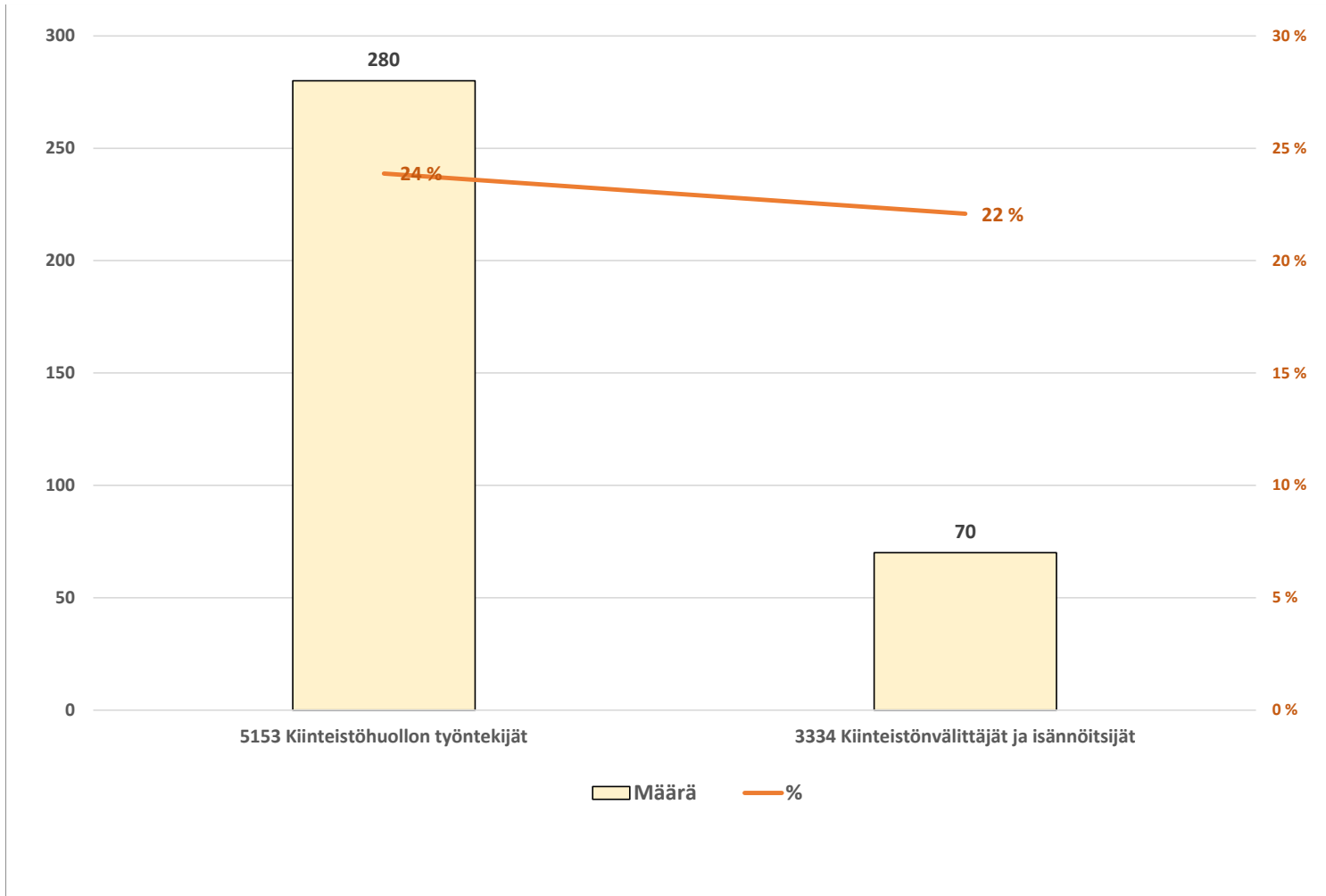
Eläkepoistuma vuosina 2024-29

Rahoitus- ja vakuutusalan ammateissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Laskentatoimen erityisasiantuntijat ja tilintarkastajat (60)
  - Pankki- yms toimihenkilöt (50)
  - Taloushallinnon toimistotyöntekijät (40)
- Poistuman osuus alan eri ammateissa on vaihteleva (14-31%), missä ilmenee alan ikärakenne. Osuudet ammateittain ovat
  - Luotto- ja laina-asiantuntijat (31 %)
  - Rahoitus- ja sijoitusneuvojat (28 %)
  - Pankki- yms toimihenkilöt (26 %)

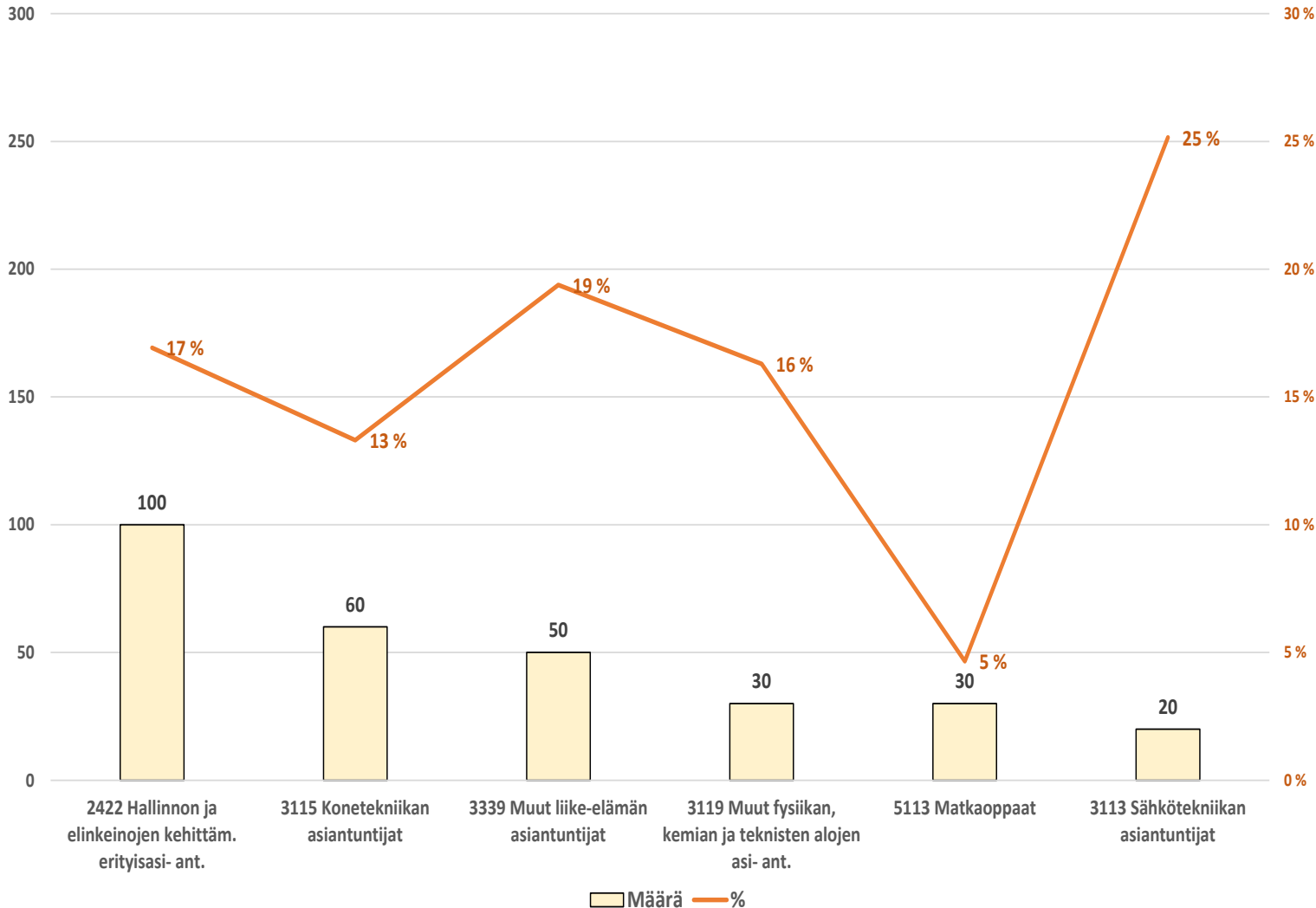
Eläkepoistuma vuosina 2024-29 Kiinteistöalan ammateissa

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Kiinteistöhuollon työntekijät (280)
  - Kiinteistövälittäjät ja isännöitsijät (70)
- Poistuman osuus alan eri ammateissa on vajaa viidennes. Osuudet ammateittain ovat
  - Kiinteistöhuollon työntekijät (24 %)
  - Kiinteistövälittäjät ja isännöitsijät (22 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

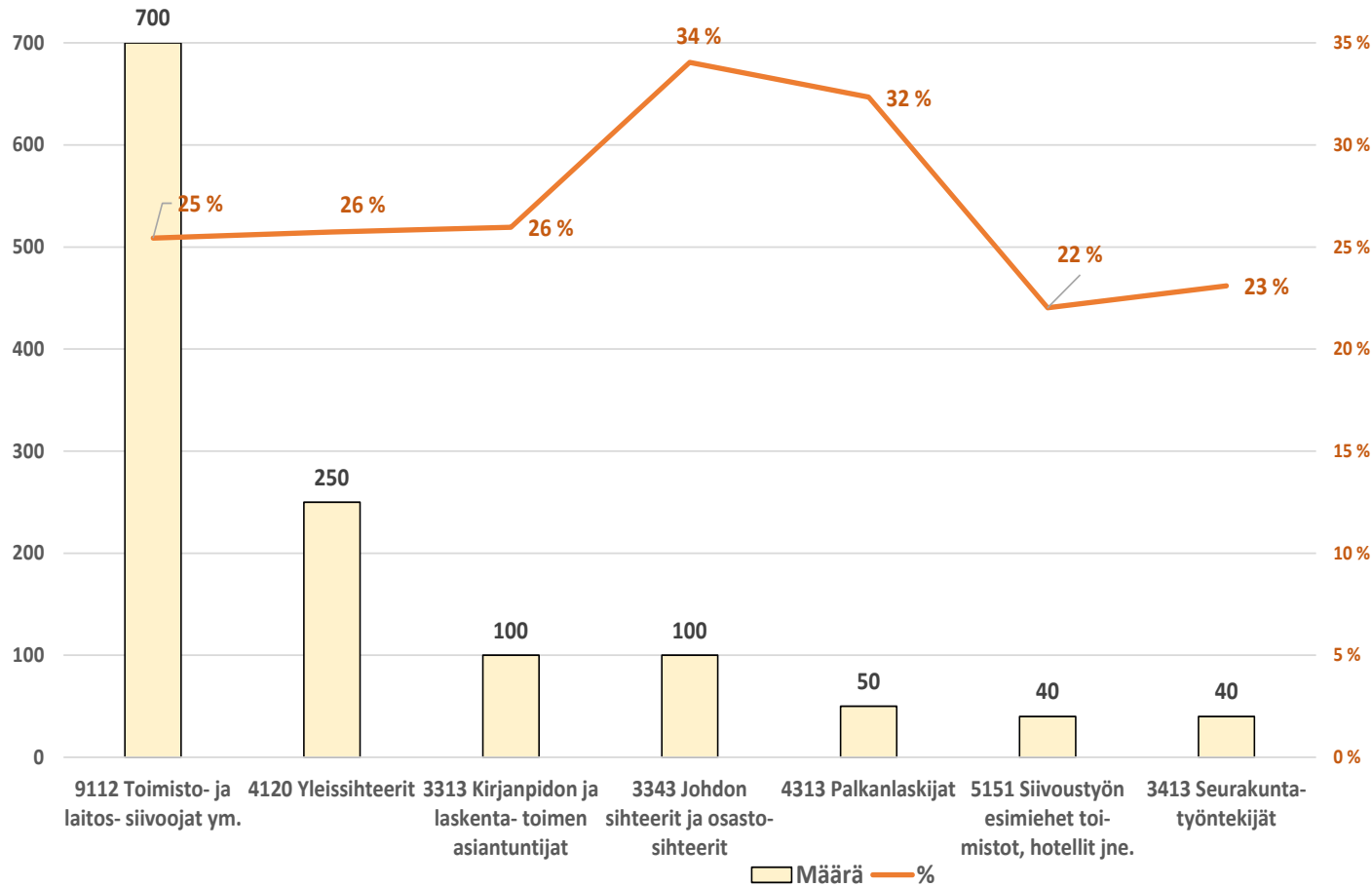
Suunnittelu- ja tekniset palvelut

- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat (100)
  - Konetekniikan asiantuntijat (60)
- Poistuman osuus alan eri ammateissa on vajaa viidennes. Osuudet ammateittain ovat
  - Sähkötekniikan asiantuntijat (25 %)
  - Liike-elämän asiantuntijat (19 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

Hallinto- ja tukipalvelut

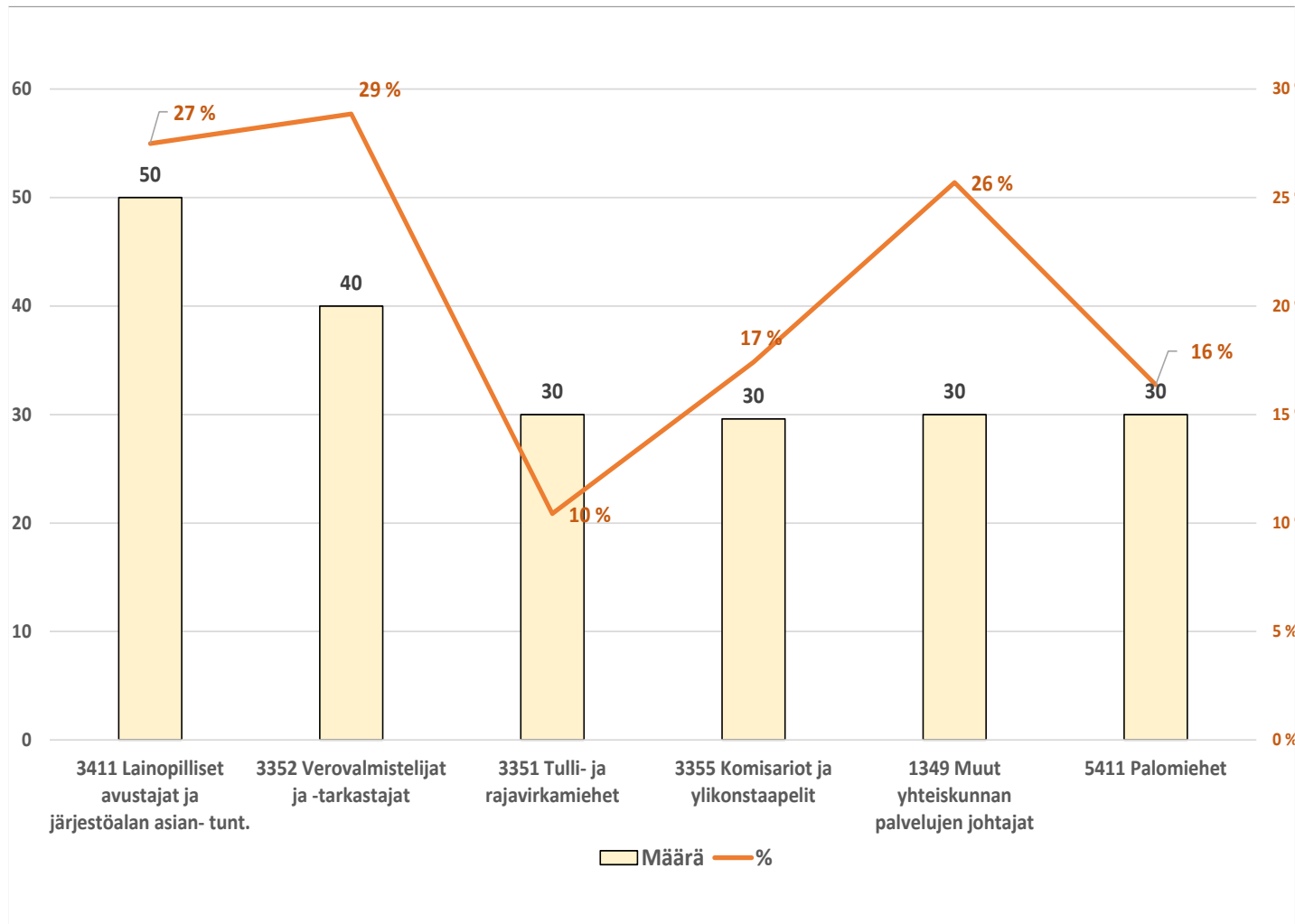

- Alan ammatit ovat perinteisiä ja niissä ikärakenne on keskimääräistä vanhempaa
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Toimisto- ja laitossiivoajat (700)
  - Yleissihteerit (250)
  - Kirjanpidon- ja laskentatoimenasiantuntijat (100)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on noin viidennes. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Johdon ja osastosihteerit (34 %)
  - Palkanlaskijat (32 %)
  - Kirjanpidon- ja laskentatoimenasiantuntijat (26 %)
  - Yleissihteerit (26 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

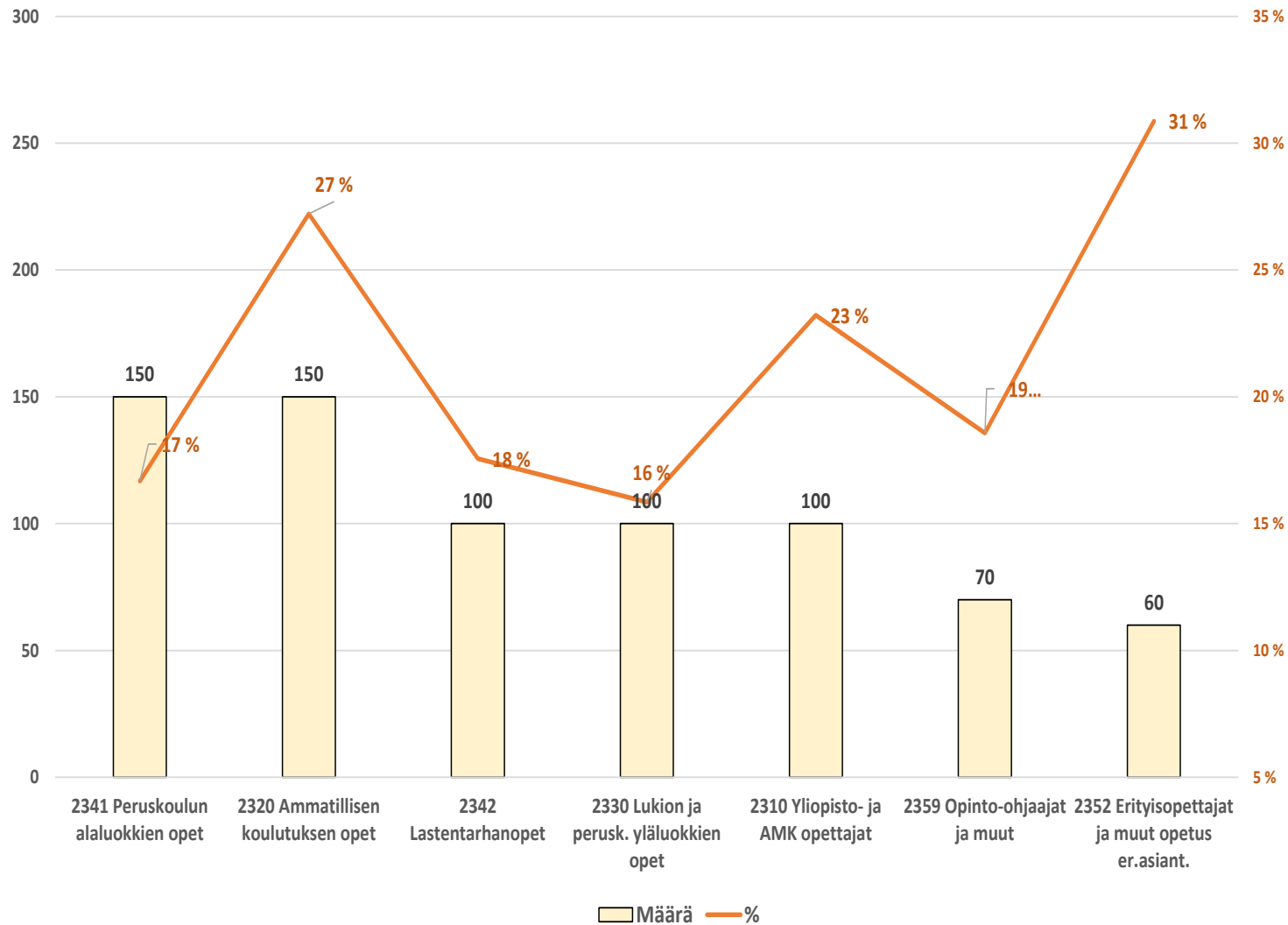
Julkinen hallinto ja maanpuolustus

- Alan ammatit ovat perinteisiä (ikä rakenne), erikoistuneita ja kooltaan ne ovat pienehköjä
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Lainopilliset avustajat ja järjestöalan asiantuntijat (50)
  - Verovalmistelijat ja -tarkastajat (40)
  - Tulli- ja rajavirkamiehet (30)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on runsas viidennes. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Verovalmistelijat ja –tarkastajat (29 %)
  - Lainopilliset avustajat ja järjestöalan asiantunt (27 %)
  - Komisarit ja ylikonstaapelit (17 %)
  - Tulli- ja rajavirkamiehet (10 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

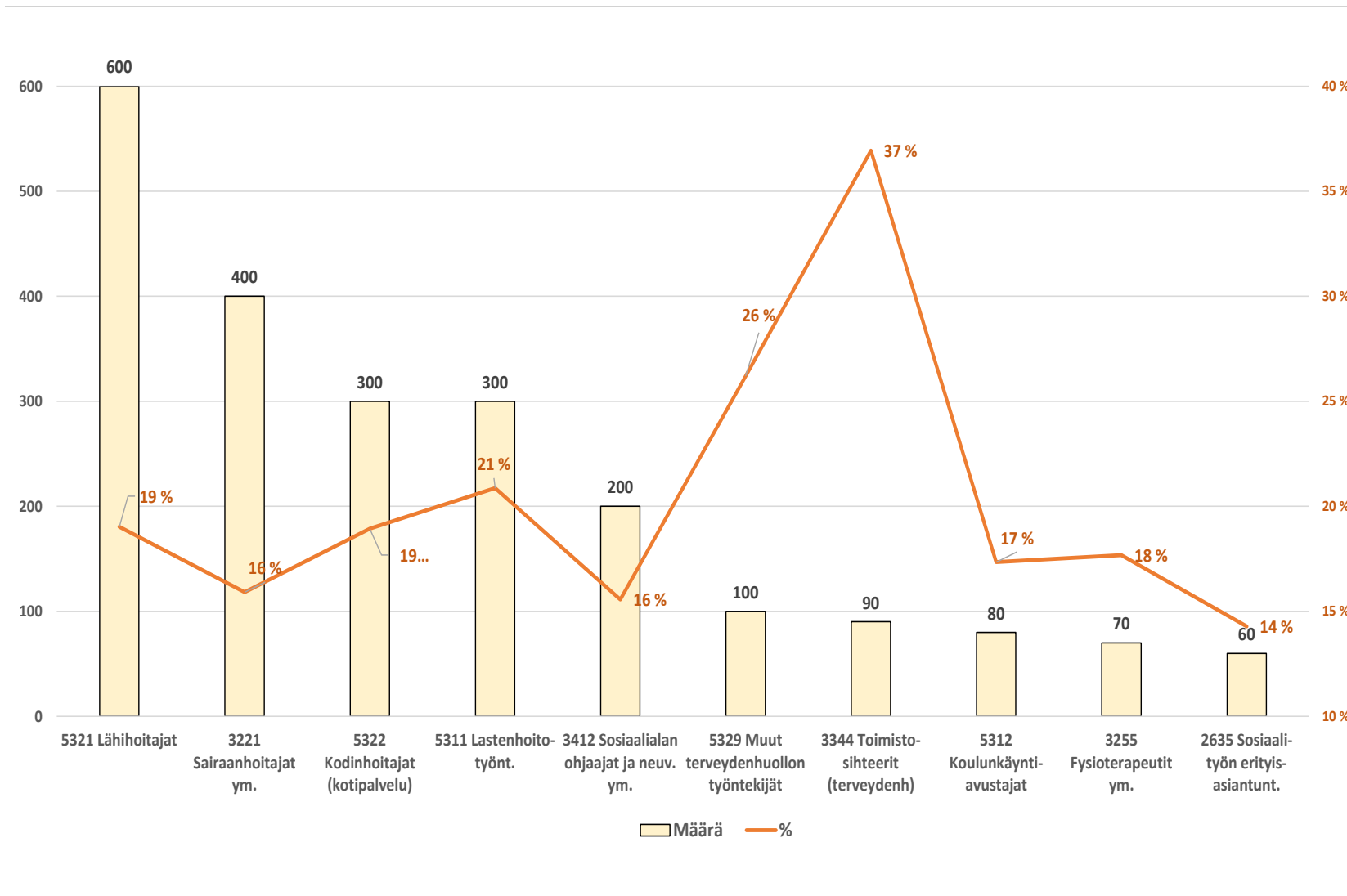
Koulutus

- Alan ammatit ovat perinteisiä (ikä rakenne)
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Peruskoulun alaluokkien opettajat (150)
  - Ammatillisen koulutuksen opettajat (150)
  - Päiväkodin opettajat (100)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on monesti viidenneksen luokkaa. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Erityisopettajat (31 %)
  - Ammatillisen koulutuksen opettajat (27 %)
  - Yliopisto- ja AMK opettajat (23 %)
  - Lukion ja peruskoulun yläluokkien opet (16%)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

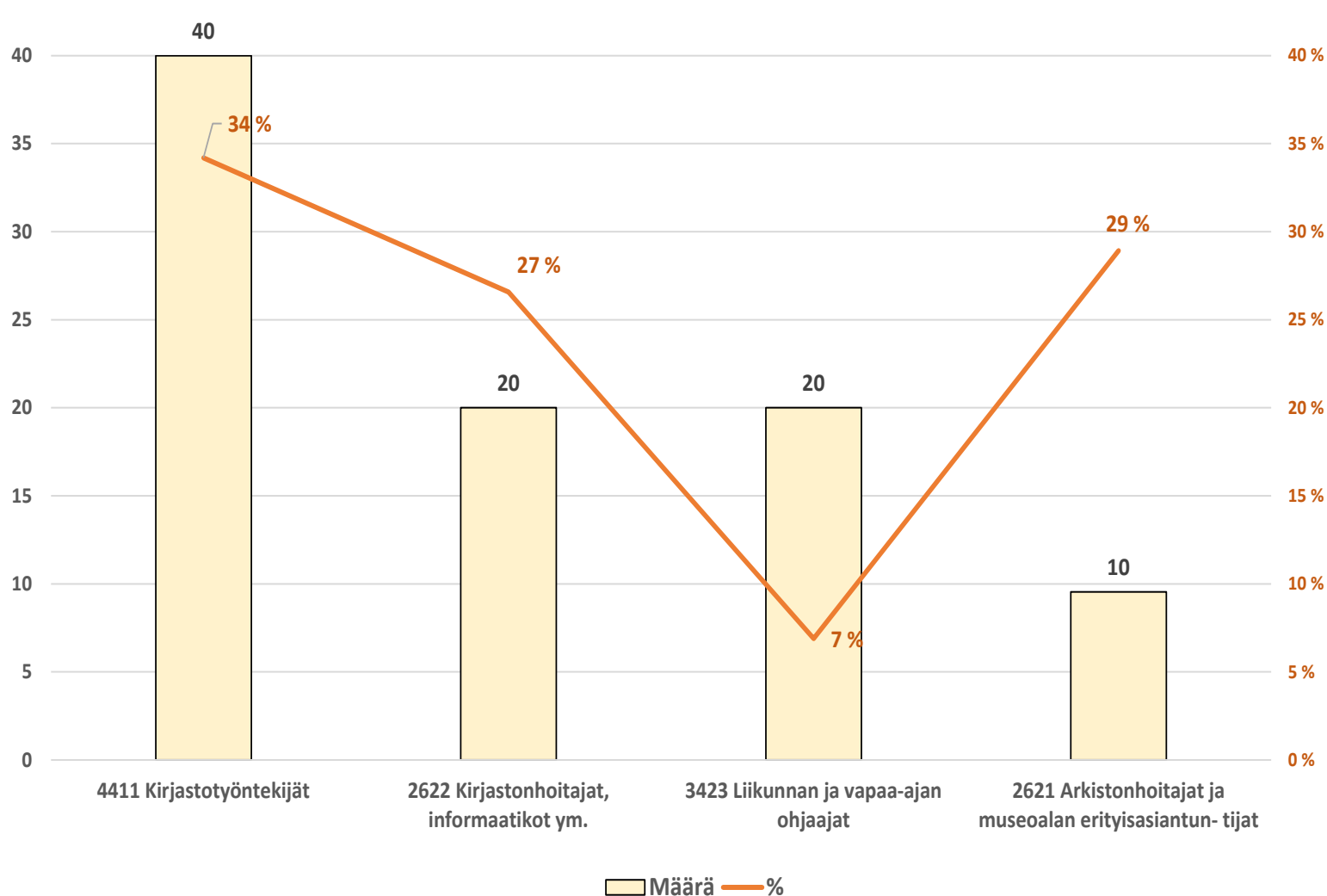
SOTE-ala

- Alan ammatit ovat perinteisiä , mutta alan työpaikkojen määrä on kasvanut vauhdilla. Näin ikärakenne ei ole ”ikäntynyt”.
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Lähihoitajat (600)
  - Sairaanhoitajat (400)
  - Kodinhoitajat (kotipalvelu) (300)
  - Lastenhoitotyöntekijät (300)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on yleensä viidenneksen luokkaa. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Toimistosihteerit (terveydenhuolto) (37 %)
  - Lastenhoitotyöntekijät (21 %)
  - Lähihoitajat (19 %)
  - Kodinhoitajat (kotipalvelu) (19 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

Taide, viihde ja virkistys -ala

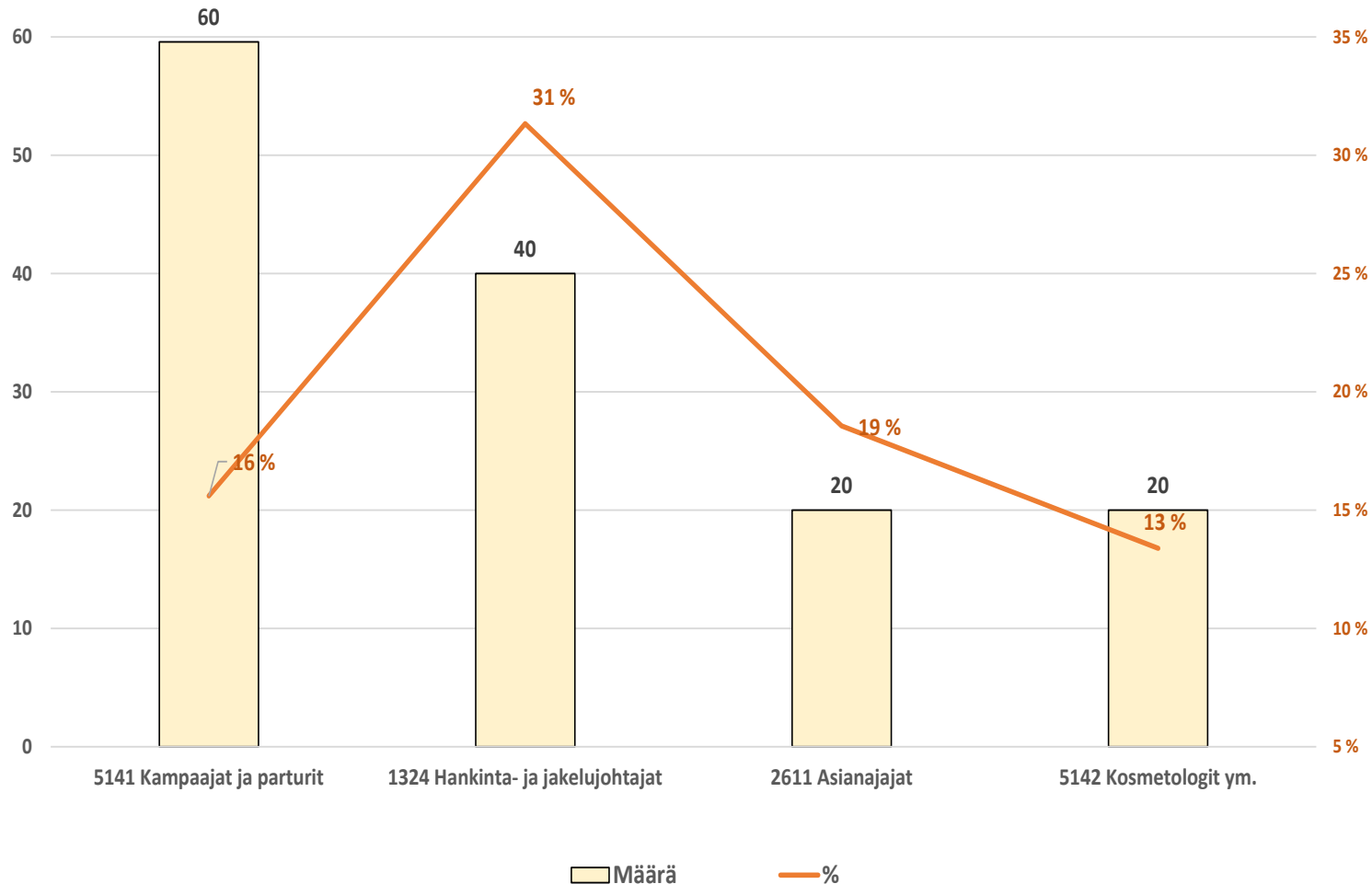

Työvoiman tarve Lapissa 2020-luvulla –selvitys: Juha Pusila, Turun tutkimus- ja ennakointipalvelu

- Alan ammatit ovat erikoistuneita ja kooltaan ovat pienehköjä
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Kirjastotyöntekijät (40)
  - Kirjastonhoitajat, informaatikot ym. (20)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on yleensä viidenneksen luokkaa. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Kirjastotyöntekijät (34 %)
  - Kirjastonhoitajat, informaatikot ym, (27 %)
  - Arkistonhoitajat ja museoalan asiantuntijat (29 %)
  - Liikunnan ja vapaa-ajan ohjaajat (7 %)

Eläkepoistuma vuosina 2024-29

Muut henkilökohtaiset palvelut -ala

- Alan ammatit ovat erikoistuneita ja kooltaan ovat pienehköjä
- Suurimpien poistumamäärien ammatteja ovat
  - Kampaajat ja parturit (60)
  - Hankinta- ja jakelujohtajat (40)
  - Asianajajat (20)
- Poistuman osuus alan eri ammattiteissa on yleensä viidenneksen luokkaa. Osuudet ammattiteittain ovat
  - Hankinta- ja jakelujohtajat (31 %)
  - Asianajajat (19 %)
  - Kampaajat ja parturit (16 %)
  - Kosmetologit (13 %)

Lopuksi

- Poistuma on yleensä määrältään suurta perinteisissä ammateissa
  - Mm. SOTE- ala ja rakentaminen
- Suurimman poistuman ammatteja ovat mm
  - lähi-, sairaan-, kodin- ja lastenhoitajat
  - Myyjät, ravintola- ja suurtaloustyöntekijät, kuorma-auton kuljettajat, maansiirtokoneiden kuljettajat, kiinteistönhuollon työntekijät, siivoojat
  - Opettajat, sosiaalialan asiantuntijat, tekniikan asiantuntijat
- Poistuma on jatkossa merkittävä työvoiman tarvetta luova tekijä
  - Se lisää tarvetta kasvavissa ammateissa ja kompensoi menetyksiä supistuvissa ammateissa

Tarkentavia seikkoja

- Poistuma voidaan ajoittaa eri vuosille ja tällaisia tietoja voi kysellä Lapin ELY-keskuksesta
- Edellä olevissa dioissa määrälliset eläkepoistumatiedot poikkeavat työvoiman tarve –tarkasteluissa löytyvistä poistumatiedoista
- Tämä johtuu siitä että tarkastelut perustuvat eri kriteereillä tilastokeskuksessa koottuihin tietoihin
  - Työvoiman tarpeen tarkastelut perustuvat tilastoihin, joissa toimialoista lähtien saadaan tieto ko. alan osaajien ammatista (esim. siivoojia toimii monilla aloilla)
  - Poistuman tarkastelut puolestaan perustuvat vain tietoon osaajan ammatista ja näistä ammattitiedoista on koottu alat (ammatti kuuluu vain yhteen alaan)

Kiitokset mielenkiinnosta !

Juha Pusila
Turun tutkimus- ja ennakointipalvelu
jspusila@outlook.com